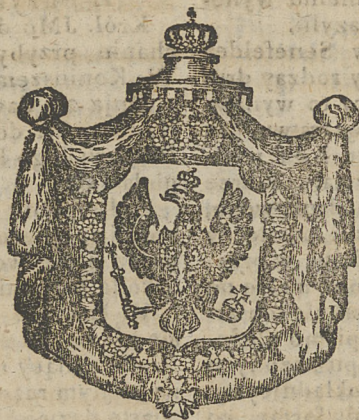

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéy W. Dekera i spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

N° 90. — W Środę dnia 9. Listopada 1825.

Wiadomości zagraniczne.

Niemcy.

Z nad Menu dnia 26. Października.

Dziennik rządowy, wychodzący w Monachium, zawiera pod dniem 23. t. m. odezwę N. Króla Jmci Ludwika, uwiadomiałą podanych o prawem swém wstąpieniu na tron zmarłego oycy Maxymiliana Józefa, i złożony przysiędze, zapewniającą ich o swéy łasce krolewskiej i wzywającą wszystkich urzędników do pełnienia powinności tymczasowo aż do dalszych postanowień w imieniu nowego Króla pod dawną pieczęcią, dopóki im nowa przesłana nie będzie.

Między uroczystościami, obchodzonemi na

cześć zmarłego Króla Bawarskiego, godny jest wspomnienia obchód żałobny, który na dniu 23. Października w Fürth żydzi w sposób bardzo świetny i uymiający wyprawili.

Gazeta Elberfeldzka umieściła wyciątek listu z Kingston dnia 25. Sierpnia, podług którego wszystkie południowo-amerykańskie wolne państwa, wraz z Meksykiem i Guatimą, zaręczyły sobie nawzajem swą całość, zawarły stałe zaczepne i odporne przymierze i działać będą wspólnie przeciw wszelkiej zewnętrznej napaści, któraby przeciw któremukolwiek z tych państw wymierzoną być mogła. Uchwalono także iednomyślnie, „świętą sprawę Greków“ uważać za swoją własną, i skoro domowe okoliczności dozwolą, wspierać lud ten bohaterki bronią, groszem i okrętami.

Rząd W. Xięstwa Heskiego prowincyi Reif-

sko Heskiéy, wydał do wszystkich Burmistrzów okólnik przeciw potajemnemu wynoszeniu się poddanych jego do Brazylji.

Wynalazca litografii, Aloyzy Senefelder w Monachium, odkrył teraz nowy rodzaj druków stałych (stereotypów), który to wynalazek wielkie obiecucie korzyści księgarstwu, tak dla nadzwyczajnéy taniości, iako i dla wielkiéy łatwości powszechnego użycia. Bierze się arkusz papieru zwyczajnego drukowego, który z iednéy strony na pół linii powłoczy się materyą kamienną i wodą zwilża; w przeciągu pół godziny zamienia się to w masę do ciasta podobną. Wtenczas kładzie się ten arkusz w ramę i wyciska się w nim pismo złożone z liter drukarskich, ale nienapuszczonych czarnidłem; co daie iaknaydokładniejszy odcisk. Po wysuszeniu téy nowéy formy, co trwa godzinę, wlewa się w nią massa metalowa; i tak się otrzymuie tablica doskonała z tak zupełnie ostremi literami, iak były pierwiastkowe. Wynalazca chce udzielić tajemnicy przyrządzania tego stereotypowego papieru na subskrypcyą przynajmniej 30tu osób po 400 zł. pol. Potrzebny do odlewania aparat będzie także tyle kosztował.

Z Drezna dnia 28. Października.

Dnia 24. m. b. w południe przybył tu Jego Cesarzewiczoska Mość W. Xiążę Konstanty z dostojną swą małżonką, Xiężną Łowicką, i stanął w hotelu Wiedeńskim. Dnia 25. i 27. W. Xiążę i Xiężna obiadowali z N. Królem, Królewiczami i Królewnami, przy rodzinnym stole; ostatniego dnia kapela dworska przygrywała podczas stołu.

Z Manheim dnia 23. Października.

Godném iest uwagi nadzwyczajne zjawisko natury, iż Ren od 48 godzin w téy okolicy wezbrał spęna 9 stóp, i teraz 3 stopy nad średnią wodę stoi. Ma tego być przyczyną nagłe wezbranie jeziora Konstancyńskiego. Także rzeka Nekar znacznie wezbrała. Jaki z témi wydarzeniami ma związek uważane od dni kilka niezwykayne ciężkomiaru upadanie, wkrótce wyjaśnić się musi. (Podług wiadomości z dnia 26. Października, Ren znacznie znowu opadł.)

Francya.

Z Paryża dnia 29. Października.

Król. JMć dawał wczoraj prywatne posłuchanie przybyłemu tu Hrabieniu Modene, W. Koniuszemu N. Cesarza Rossyjskiego.

Dnia 27. dawał Król prywatne posłuchanie Kawalerowi de los Rios, nadzwyczajnemu Posłowi Jego Katolickiéy Mci przy Królu Angielskim.

Z Lugdunu dochodzą zasmucające wiadomości o spustoszeniach, zrzadzonych tamże przez nagłe wezbranie rzeki Rodan. Podają szkodę na 2 milliony.

W kościele w Brens (dep. Ain) wydarzył się niedawno następujący gorszący przypadek. Xiądz mający mszą zatrzymuie się wśród niéy za iednym razem, i wskazując palcem na nie. wiaśc nazwiskiem Bourier, rzecze: Oto klęczy tu kobieta, której nigdy nie widziałem, nieznam iéy, nigdy ona nie pokazała się w tym świętym przybytku, nigdy iéy niewidziałem przed moim trybunałem. Póydź sobie precz ztąd, iesteś wszetecznicą! idź sobie do diabła i zostań przy nim. Zapalony xiądz wszedł potem na kazalnicy i zakończył kazanie takimi słowy: Idźcie wszyscy do diabła i zostańcie przy nim! — Burmistrz mieyscowy spisał w téy mierze wywód słowny, a że obrażona niewiasta nie znayduie sprawiedliwości u Biskupa, chce się przeto udać wprost do Papieża.

Panna Delphina Gay przesłała Prezydentowi towarzystwa przyaciół Greków 3000 Franków, uzbieranych przez nią na wsparcie tego ludu.

Półkownik Gustavson ieszcze się nie uspokoił; albowiem wezwał na nowo wydawcę *Chorągwi Białyéy*, ażeby wiadomy list jego bez wszelkiéy odmiany wydrukował.

Pan Terneaux wydał pisemko o finansowém i polityczném położeniu Rzeczypospolitéy Hayti pod tytułem: „Uwagi nad pożyczką Haytycką.“ Dochód z tego pisma przeznaczony iest na korzyść Greków. — Podług zawartych w tém piśmie podań, Rząd Haytycki posiada skarb 50 millionów gotowizną, pochodzący iuz to z sypanych przez Christopha pieniędzy, iuz z corocznyéy nadwyżki budżetu 5 millionów. Roczny dochód wynosi 37 millionów, rozchód 31 do 32 millionów. Woy-

sko, które dotąd wynosiło 45,000 ludzi, zmniejszone będzie na 15,000, przez co oszczędzi się 7,500,000 Franków.

Margrabia Mataflorida, który za czasu wojska wiary wielką grał rolę, i dotąd bawił w okolicy Baianny, wyjeżdża z swymi dwoma synami do Włoch.

Biała chorągiew wyraża się względem przedstawień Rzymu do Rządu Niderlandzkiego, między innymi iak następuje: „Ci, co się znają na zwyczajnym biegu interesów, przekonani są, iż przełożenia te nie wezmą skutku.“

Arystarch chce wiedzieć, iż Pan Villele badał dwóch członków przeszłego Ministerium względem wejścia do terazniejszego, co ci na miejscu odmówili.

Z wykazów policyjnych widać, iż obecnie znajduje się w Paryżu 50,000 Anglików i Irlandczyków.

Donoszą z Genui, iż Admiral Sivori wylądował do Tripolis, położył trupem część załogi, i powróciwszy potem na okręt, bombardował miasto, które bardzo ucierpiało, tak iż zabitych i rannych zrachować nie było można. Prawie wszyscy Beduinowie Beja mieli wygnąć; Sardyńczykowie zaś podobno tylko mają jednego zabitego i 30 rannych.

Z Madrytu donoszą za rzecz pewną, iż Prezydent Rady Kastylskiej, Pan Villela, dostanie odprawę. Lecz umiemaiz, że ten sam los spotka Generalnego Kapitana Generała Caro, który jest jego przeciwnikiem i absolutystą z duszą i ciałem.

Nawet gminy jezuickie w Stanach Zjednoczonych ubiegały się pospół z innymi klasami obywateli w składaniu Generałowi Lafayette hołdu uszanowania i miłości, iakoż ci oycowie umieli się wszędzie i zawsze stosować do czasu i miejsca.

Pan Stratford Canning, Poseł przy Porcie Ottomańskiej, przybył do Calais, i w Marsylii wsządzie na okręt dla udania się do Levante.

Ochmistrz Młodego Xięcia Reichstadzkiego przybył tu z Wiednia.

Generał Lafayette powrócił do swego wiejskiego mieszkania Lagrange.

Gwiazda umieściła w całości (znaną już czytelnikom z naszej gazety) odpowiedź Pana Canning na notę hiszpańskiego Ministra Zea,

nayprzód umieszczoną w gazecie Breneńskiej.

Pan Möser, koncertmistrz z Berlina, dał tu w niedzielę pierwszy koncert z wielką pochwałą. Także młody Liszt grał w tym koncercie.

Czterech znamienitych rękodzielników, którzy z innymi obywatelami byli na uczcie, danej w Rouen przez Pana Cababon dnia 7. m. b. Generałowi Lafayette, powracając do domu zostali od agenta policyjnego i żandar mów najniesforniejszemi słowami skrzywdzeni, a jeden z pomiędzy nich został nawet kolbą między łopadki uderzony. Nazajutrz podali oni zażalenie do Prezydenta miasta i żądali nazwiska agenta, aby go zapoznać mogli. Ten odpowiedział, iż nie wie, iak się nazywa, a gdyby nawet i wiedział, niewydałby go. Po takiej odpowiedzi, podali formalną skargę do Król. Prokuratora przy tamedycznym Sądzie Cywilnym, w której żądają ukarania swych napastników, bądź że oni byli agentami władzy municypalnej lub nie, „azeby ludzie spokojni znajdować mogli pod tą czą prawą tę obronę, która im przez instytucje jest zabezpieczona, a którą Król Jmć Karól X. utrzymać uroczyście zaprzysiągł.“

Wyszło uwiadomienie o mających wychodzić listach prowincjalnych (*Lettres provinciales*), które, iak sławne pismo Paskala pod tymże tytułem, przeciwko Jezuitom będzie wymierzone.

Od czterech miesięcy znajduje się w Paryżu Pan Spontini, a zdaie się nie być jeszcze mowy o sprawieniu Paryżanom przyjemności jego operami *Olimpia* i *Alcidor*, pomimo wielkiej sławy, iaką sobie w Niemczech zjednaly. (Pisma niemieckie, mianowicie co się tyczy ostatniej opery, napełnione są artykułami *pro* i *contra*.)

Opera młodego Liszt nie dobrze była przyjęta. *Goniec Francuski* pisze: Szybkość nadzwyczajna, z iaką 13letni Liszt na fortepianie bez przygotowania gra z głową, iego wyborna muzykalna zręczność, śmiałość i czystość grania w wieku, w którym się zazwyczaj jest tylko bojaźliwym uczniem, wznawiała w Europie cudowność Mozarta. Tak to ten młody Amfion w tym roku życia bawił Niemcy, Francją i Anglią swoim talentem. Coż

więc dziwnego, że uniesiony szcudrobliwą pochwałą, na wzór Mozarta, już w 13tym roku zabrał się do ułożenia pierwszój partytury. Ten szlachetny zapał, to ubieganie się za nowemi oklaski, zwykły bywał wyprzedzicielami geniuszu. Ale czemuż też rodzice młodego Liszta nie radzili mu, aby tę kompozycyą, która iak na dziecko bardzo jest wielką, ale publiczności pragnący widzieć rzeczy doskonałe, a nie lubiący rozdawać nagród uczniom, nie mogła się żadnym sposobem podobać, zachował dla siebie. Gdyby ią był w Konserwatoryum w małym gronie znawców wystawił, byłby pozyskał zachęcenie, na które zasłużył. Słusznie mówi Gretry w swoich pamiętnikach: „Czegoż się można spodziewać po dziecku, które żadnej namietności nie zna, i nie umie nam nic więcej powiedzieć nad wczorayszą lekcją i wydać słaby odcień uczuć zkadynąd powyższych. Jakkolwiek więc podziwienia jest godnym, zawsze jednak miernym tylko być może talent; a jeśli mu się dziwią, to, iak mówią, dziecie się dla wieku. Ale czyż to dziecko wie co o tym względzie; czyliż słysząc się chwalonem od ludzi daleko wyższych od niego w zdatości, nie popada ono w błędne mniemanie, że ich samych przewyższa? — Przyjęcie, iakiego doznała opera Don Sancho, nie jest tego rodzaju, aby miało rozdrażnić bardzo dumę młodego Liszta. Osądzono pierwszą próbę łaskawie, ale poklaski były rzadkie; jedna tylko aria i marsz się podobał.“ — Ostrzejszy jest rozbiór *Dziennika* rozpraw: „Wiek kompozytora wymaga pobłażania; ale żaden wzgląd nie może wstrzymać cugli sprawiedliwości; nie można się było spodziewać dzieła bez błędu, ale wolno było oczekiwać, że te błędy zaćmione zostaną za błysnieniem tu i owdzie gieniuszu. Interes, który dziecko wzbudza, ustaie, kiedy się spostrzeżę zbyteczna zarozumiałość, chociaż tój zwykłe na karb dziecka kłaść niemożna. Należy więc hańbę zwać na tych, których jest winą; a temi są zazwyczaj rodzice, którzy ślepem przywiązaniem, i pochlebcy, którzy zbytecznymi pochwałami psują, i łatwą zrzeczność grającego chrzą nierozsądnie gieniuszem piszącego. Partytura młodego Liszta nie odpowiedziała bynajmniej wielkim pochwa-

łom, które o nię rozniesiono. Podług wieści dziwicielei jego, mieliśmy w nim znaleźć nowego Mozarta; ale sądząc z opery, jest młody Liszt dobrym uczniem, który bez wątpienia więcej umie, niż inne dzieci w 13tym roku; ale który, iak się zdaie, w swoim 13tym roku wszystko to robi i umie, co będzie robił i umiał w 40tym. Publiczność zimno przyjęła zimną kompozycyą; którój brakuie ognia, świeżości i oryginalności, w której gdzie nie gdzie trafia się na piękne przeyscia, więcej zaszczytu pamięci niż talentowi kompozytora przynoszące. Ani ieden numer nie zyskał prawdziwego oklasku. Ten sąd, który powszechnym był sądem milczącego zgromadzenia, nie potrafił jednak wstrzymać kilku przyjaciół od zwykłej tryumfalnej ceremonii. Nie tylko wykrzyknęli imię kompozytora obok poety i malarza dekoracyi, ale domagali się nawet jego pokazania się na scenie. Młody Liszt nowy dał dowód swojej skromności, występując po oklaski. — Przekłete pochlebcy!“

Wiednym z dzienników niemieckich znajdziemy następujący ciekawy artykuł pod napisem: „*Zemsta, czyli Pitt i Ludwik XVI.*“ Piotr Moore w piśmie swoim: *Głos z Londynu*, na *Głos z S. Heleny*, okropną rzecz opisuie. Tyczy się ona podstępów, za pomocą których Pitt, w czasie panującego jeszcze głębokiego między Anglią a Francją pokoju, przygotował miał rewolucyą francuską i upadek Ludwika XVI; — straszliwe osądzenie, które, aby gruntownie odpartem zostało, życzyby należało. — „Minister angielski“ wyrażono także w piśmie *Mémoires relatifs à la Révolution Française, par Regnault Warin, 1824. Vol. 2. p. 116.*, „chcąc się pomścić na Ludwiku XVI za utracenie osad amerykańskich, których niepodległość przez daną z strony tego Króla północnym Amerykanom pomoc ułatwioną została, poprzysiągł odtąd zgubę Królowi i Królestwu Francuzkiemu. Aby tego dopiąć, poruszał wszystkich sprężyn; iakoż powiodło mu się, wzniecać raz poraz niespokojności, a nareszcie i powszechne zrządzić powstanie. Rząd do wykonania iakiego przedsięwzięcia trudny, chwiejący się, który swych Ministrów i system często zmieniał, i wystawiał sprzeczność mię-

dzy swoiemi zastarzałemi zdaniem, a zdaniem narodu, który tymczasem ogromne w oświecenie zrobił postępy; poddani, rozstrzeni na nadużycia, których sędziami i ofiarami zarazem być mieli; zarody wolności w pierśiach każdego, których ani u jednych najokropniejsza nędza, ani u drugich najobfitsze bogactwa zniszczyć niezdolały, — zarody, które do rozwinięcia swojego zbyt małego tylko stopnia ciepła potrzebowały: — te to są okoliczności, które Ministrowi Angielskiemu pokazywały możliwość ziszczenia zamiaru, i dla tego postanowił on, zapalać wszędzie pochodnią rewolucyi, aby wszystko spustoszyć. Tym haniebnym sposobem sprowadzony był ów powszechny wybuch, którego uareszcie i sam Minister Angielski wstrzymać nie był w stanie.“ — Nasuwają się tu jeszcze niektóre inne okoliczności, tém bardziej wywiesdz mogące na iaśnia to straszliwe oskarżenie. I tak Ludwik XVI pisał roku 1790 do Ministra Calonne, skarżąc się na zgubny wpływ złota angielskiego na lud francuzki. — Także Pani Campan pisze, iż między d. 14. Lipca 1789 i 6. Października tegoż roku, Królowa dwa razy iéy odradzała, iechać do Paryża, te do niéy mówiąc słowa: „Day teraz temu pokóy, moja przyjaciółko, gdyż Anglicy swe złoto rozrzucili. Będzie tam zaburzenie.“ — Pisze ona dalej: „Prócz mnie, wiedzą jeszcze inne osoby, iż właśnie w tym samym czasie Królowa bardzo troskliwie starała się doysć z pewnością, iak Pitt myśli. Powiedziała ona do mnie: „Ile razy przychodzi mi wymówić nazwisko Pitt, zaraz pot śmiertelny na mnie występuje. Człowiek ten jest głównym Francyi nieprzyjacielem. Mści on się okrutnym sposobem za niepolityczną pomoc, którą gabinet Wersalski dał kiedyś powstańcom amerykańskim. Chce on zniszczeniem naszym, zapewnić swojemu własnemu krajowi nazawsze przewagę na morzu. Pitt ułatwiał rewolucyą od pierwszego iéy zawiązku, i podzegać ią będzie do ostatniéy chwili.“ — Jeszcze donosi też Pani Campan: „Królowa wysłała godną zaufania swojego osobę do Londynu, ażeby wysledziła zamiary Ministra angielskiego względem Francyi. Powróciwszy też z An-

glii opowiadała, iż z Pitta, którego taienie się największą w niéy wzbudziło niespokojność, tyle tylko wybadać była w stanie, iż on ze względu na spokojność Europy niedopusci upadku Monarchii francuzkiéy, i że wielkiém byłoby uchybieniem; gdyby na to zezwolić chciano, ażeby duch rewolucyjny we Francyi porządna Rzeczpospolitą przywiódł do skutku.“ Królowa zawołała: „Lubo Pitt wynurzył swoje zdanie względem potrzeby utrzymania Monarchii we Francyi, to wszelako co się tycze samegoż Monarchy, naynieodściglejsze zachował milczenie. Więc skutek tego z nim układania się, jest tylko największych nieszczęść przepowiednią.“ — I tak często i z głębokim poruszeniem oświadczała nieszczęśliwa Królowa, iż sądzi, że Anglia, za pomocą rozesłańców i złota swojego, dokonała przez rewolucyą dzieła zemsty swoiéy.

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 20. Październ.

Dnia 14. obchodzono z wielką uroczystością rocznicę urodzin Króla, zaczynającego rok 42gi życia swego. Oczekiwane wyroki amnestyi nie zostały ogłoszone. W Eskuriale odbyło się uroczyste całowanie ręki, któremu jednak Posłowie północno-amerykański i szwedzki niebyli przytomni.

Król wyedzie dnia 5. Listopada do Madrytu, gdzie przemuie.

Ubóstwo naszych finansów — wyrażono w prywatnym liście — najwyższego doszło stopnia. Układy Pana Gregory w Hollandyi o skojarzenie pożyczki, rozchwiały się. Do tego jeszcze ostatnie żniwa tak liche były, iż w Andaluzyi i prowincyi Jaén lud ubogi kupami wychodzi do Estremadury, La Mancha i Kastylii na żebrankę i grabież. Jezuci kupują we wszystkich prowincyach grunta i budują na nowo swe dawne klasztory. Nie dawno przy odkopywaniu fundamentu starego klasztoru pojezuickiego, znaleziono pod ołtarzem skrzynkę złotem napełnioną. Czcigodni oycowie zbyt głośną swą radością obudzili fiskusa, który wystąpił z swemi prawami do tego skarbu. Dla zagoienia im téy ciężkiéy rany darował im rząd zeszlęgo na mumią, a zresztą dobrze dochowanego jezuitę, które-

go w sklepie iednego z kościołów Madrytskich znaleziono. (Skarb za skarb.)

Na wyspach Filipińskich odkryto łoże wolnomularskie.

Z wyznań wolnych mularzy w Granadzie śmiercią ukaranych okazało się, iż rewolucyoniści półwyspu utrzymywali przez Koronną korespondencyą z przyjaciółmi, którzy się schronili do Londynu. W niektórych listach jest mowa o wyładowaniu do Hiszpanii; iednakże niemożna całkiem wyrozumieć pisma, sztucznemi literami ułożonego.

Minister wojny rozkazał utworzenie przez losowanie czterech pułków, mających składać nową wyprawę do Hawanny.

A n g l i a.

Z Londynu dnia 29. Października.

Wczoray rano Hrabia Münster miał długą rozmowę z Xiążęciem Cumberland.

Do wydziału spraw zagranicznych przybiegł wczoray posłannik Królewski z depeszami z Madrytu od Pana Lamb, a dzisiejszý nocy posłannik Królewski Clews z depeszami z Wiednia od Sir H. Wellesley.

Kapitanowie Parry i Hoppner zostali, iak się spodziewać było można, od sądu wojennego w zaszczytnym sposobie za niewinnych uznani.

Znany Pan Romero Alpuente zapowiedział (z niedostatku funduszów na subskrypcyą) pismo pod tytułem: „O przyczynach upadku konstytucyi hiszpańskiéy.“

Dodatek do gazety dworskiéy zawiera depesze Sir Alexandra Campbell, które z Promie do dnia 2. Maia starczą i nietylko donoszą o chlubę przynoszącą wzięciu Donabny i o śmierci wielkiego Bundoolah, ale nadto zupełnie potwierdzają, iż Promie skutkiem tego zostało przez Birmanów opuszczone i przez naszych bez przeszkody zajęte. Xiążę Sarawaddy cofał się z całym wojskiem do Ummerapoora.

W liście z Paryża wyrażono, między innemi, co następuje: „Co się tyczy odiazdu Lorda Cochrane do Grecyi, przekonany jestem, iż on do téy chwili żadnego ieszcze niezaciągnął na siebie obowiązku; wątpię iednakże niemożna o tego w tym względzie zamiarze, kiedy iuż dwóch bliskich swoich

krewnych do téy wyprawy zobowiązał. Gdy na ten rok woyna Grecyi iuż ukończona, zdaje się być rzeczą do prawdy podobną, iż Lord Cochrane czekać będzie na depesze z Brazylji.“

Podług listu z Nowego - Yorku, podobno rząd Meksykański odkrył spiszek, przez który chciało Don Karlosa Hiszpańskiego wykrzyknąć Cesarzem Meksykańskim.

A u s t r y a.

Z Wiednia dnia 26. Października.

Numer 68 — 71. Kroniki Greckiéy od 10 — 11. Września (nowego stylu), które cotylo przez Korfu odebraliśmy, zawierają następujący dalszy ciąg dziennika oblężenia Messolongii. *Messolonga dnia 8. Września.* Nieprzyjaciel, rozpoczęwszy swe ranne strzelanie, przedsięwziął znowu swoje roboty w baterji Franklin. W południe głęboka cisza na obu stronach. Wieczorem rzucili Turcy, iak zwykle, kilka bomb do miasta, utrzymywali także przez dobrą godzinę ogień z swych największych dział 48- i 6ofuntowych. — *Z dnia 9. Września.* Krzataliśmy się żywo około naszych robót wewnętrznych. Turcy zaś pracują z wielką niechęcią w baterji Franklin. Dziś umarł Generał Kapitan Anastazy Thanu z ran dnia 29. z. m. otrzymanych. Po południu spokoyność na obu stronach. Na wieczor odnowiony z obu stron ogień, ustał dopiero po północy, zaś ogień karabiniowy trwał przez całą noc. Nieprzyjaciela mocno się uwiiali w swych szancach. *Z dnia 10. Września.* Poranek dzisiejszy zszedł spokoynie po obu stronach, lecz roboty odbywają się ciągle. — *Z dnia 11. Września.* Ogień karabinowy podczas nocy trwał iak zwykle. W południe wymierzyliśmy ogień nasz do namiotów nieprzyjacielskich. Nasza zastłonięna bateria Kuconeika opatrzona działem ciężkiego wogoniaru, dwoma małemi półnemi działami i iednym moździerzem, zręczny swym strzałem dawała kierunek. Także po południu puścił nieprzyjaciel mnóstwo bomb i granatów do naszéy zastłonięny baterji, które iednakże idąc za wysoko nie szkodziły baterji, i dwa tylko domy w mieście nadpsuły. Zginął Atoli od kuli nieprzyjacielskiéy Półkownik Anastazios z korpusu Generała G.

Vatino. Przez całą noc tylko z ręczny broń strzelano. — *Z dnia 12. Września.* Z naszej strony zaczęliśmy o poranku strzelać z dział, a zwłaszcza z niewdzialny baterji Kuconeika. Nieprzyjaciel odpowiadał granatami i niekiedy działami. Koło południa aż do zachodu słońca głęboka cisza na obu stronach. Wieczorem zaś strzelaliśmy bez ustanku z dział i moździerzy. Bomby nasze rzucaliśmy szczególniej do grobli połączenia i do namiotów nieprzyjacielskich. Nieprzyjaciel odpowiadał na ten nasz ogień z największą nieśmiałością. — *Z dnia 13. Września.* Po północy biliśmy od czasu do czasu z dział do szanów nieprzyjacielskich, podczas kiedy ogień z ręczny broń szedł nieustannie. Z rana niedługo trwał ogień działowy z obu stron. Nieprzyjaciel wszystkie niemal swe namioty przeniósł znowu dalej na podnóże gór. Bez wątpienia bomby nasze sprawiły te przenosiny. Nieprzyjaciel nie przestaje pracować w swoim przedwauku, chociaż baterja Kuconeika bez ustanku ze wszystkich stron do niego strzela. Wieczorem sypano ogień z wszystkich naszych baterji, a mianowicie z moździerzy i śmigownic. *Z dnia 14. Września.* Ogień nasz poziomy i pionowy trwał przez noc całą. Zrana z obu stron spokoyno. *Z dnia 15. Września.* Wczoraj wystrzelił nieprzyjaciel z baterji swojego najbliższego namiotu raz poraz 9 razy z dział, bez kul; działały się także w jego obozie niektóre nadzwyczajne poruszenia, z których wnosiliśmy, iż znowu zamyśla odważyć się na nowe szturm. — Wieczorem strzelaliśmy wciąż z baterji Kuconeika. Nieprzyjaciel przewiózł znowu więcej namiotów na podnóże gór, i zda się mieć zamiar, założyć iekcze jednę baterję między baterjami Franplin i Korai. Dowiadujemy się z obozu nieprzyjacielskiego co następuje: *Z Carogrodu* przybył w tych dniach Kapidszibaszi, żądający w imieniu Suktana Messolongi lub głowy Kiutajera. — Banussi Sevrani przyciągnął z Saloni z 500 ludźmi jazdy, opuściwszy tameczne (od Greków) opasane wojsko. — *Z dnia 16. Września.* Zda się, iż deszcz przeszkodził nieprzyjacielowi przedsięwzięcie szturm; wyglądamy go z niecierpliwością. — O godzinie 2głej w nocy (dwie godziny po

zachodzie słońca) rozpoczął nieprzyjaciel (z niewiadomych przyczyn) powszechny ogień karabinowy we wszystkich bliskich nas szanach, poczęści wspierany bombami i kulmi naywiększego ich wagomiaru. Mieliśmy to za znak tak niecierpliwie oczekiwanego przez nas szturm; i dla tego odpowiadaliśmy mu także ogniem działowym i karabinowym, dając znać, iż go oczekujemy, niechby tylko przyszedł. Wołaliśmy nadto na niego zwycięczaynemi odgłosy woiennymi i dźwiękiem trąb naszych, lecz barbarzyńcy zamiast brzmienia symfonii woiennej, odpowiadali tylko barbarzyńskim, przeraźliwym krzykiem. I chociaż ogień trwał tak przynajmniej godzinę, wszelako nieprzyjaciele nic nie przedsięwzięli. Mieliśmy dwóch zabitych i trzech rannych. — *Z dnia 17. Września.* Przez całą noc szedł tylko ogień karabinowy. O poranku przysłał nam nieprzyjaciel tylko trzy kule, chociaż z naszej strony przez 4 godziny ciągle sypano ogień do jego szanów. — Kiutajer pochlebia wciąż wojsku swojemu zmyślonemi nadziejami i obietnicami. Grecy wciąż pilnie pracują około swych wewnętrznych warowni; ich zapal i patryotyzm zostanie przy pomocy Naywyższego tryumfami i wawrzynami nad ich nieprzyjacielem uwieńczony.

Państwo Ottomańskie.

Znad granicy Tureckiej dnia 23. Października.

Z Zante donoszą pod dniem 19. Września co następuje: Wysłana od francuskiego komitetu przyjaćiół Greków wyprawa, dziś tu przybyła, a poiutrze puści się do Napoli di Romania. Składa się z iednego Półkownika, kilku oficerów i podoficerów artylleryi, z iednego lekarza, dwóch chirurgów i t. d. Rząd angielski dozwolił bez trudności wyprawie, zabawić tu parę dni i zaopatrzyć się w nowe zapasy.

Podług doniesień z Zante dnia 23. Września, trzecie oblężenie Messolongi zostało zniesione. Naywaleczniejszy z wszystkich Tureckich Seraskierów, Rumili Valicy, cofa się z całą siłą. Dnia 20. m. b. Reszyd Basza, unikając odpowiedzialności, postanowił przedsięwzięcie ostatni szturm. Już pierwsze deszcze

iesienne zaczynały ostabiać jego wojsko, zmniejszające się codziennie ucieczką Albanczyków; większą jeszcze stratą groziły mu choroby. Partya porą roku, a do tego nowym wzmożony posiłkiem z 2500 ludzi, umyślił uderzyć na Greków. Ci, zawiadomieni przez zbiega o jego zamiarze, przygotowali się na należyte onegoż przyjęcie. Potyczka, o której tylko uprzednie odebraliśmy wiadomości, zakończyła się na korzyść Greków. Przeszło 1000 Turków legło trupem; baterye ich zabrane, szanice wstępny boiem wzięte, grobla połączenia zniszczona. Reszta Basza, który ustępował przez Hepochery do Ewenus, kazał wywieść swych rannych i chorych z Lepanto. On sam chce przez przesmyki Kerasowo dostać się jeszcze przed nastaniem wielkich deszczów do Epiru.

Dnia 15. Sierpnia, o godzinie 10tej rannéj, wystawiono chorągiew krzyża na warowni Grabuces na wyspie Creta.

W ł o c k y.

Z Rzymu dnia 16. Październ.

Jeszcze 6ciu rozbójników poddało się na łaskę rządu.

Gazeta Florencka zawiera pismo Kapitana liniowego okrętu sardyńskiego il Commercio, Kawalera Sivori, do Konsula sardyńskiego w Livorno, datowane z pod Malty dnia 6. Października, donoszące o zasłétj w dniu 27. Września bitwie z Baszą trypolitańskim, dowodzącym małą flotyllą, z jednego wielkiego i dwóch mniejszych statków złożoną; skutkiem téj bitwy ma być zaniechanie nieprzyjaźni, od niejakiego czasu powstałej, a przywrócenie dawniejszych stosunków przyjaźnych.

A m e r y k a.

Z Nowego-Yorku dnia 25. Września.

Dnia 20. t. m. przybył tu z Kanady Xiążę Bernard Sasko-Waymarski.

P. Noah, który założył miasto Ararat, jako osadę dla żydów, jest tu Adwokatem i W. Szeryfem, a dawniej był Konsulem Ameryki północnéj w Tunis. Poświęcenie miejsca, na którym założono tę osadę, albo raczéj, iak stoi w naszych gazetach, przywrócenie narodu żydowskiego, odbyło się w Buffarło na dniu 14. t. m. uroczystie. Oficerowie amery-

kańscy, naczelnicy gmin i t. d., byli obecni temu aktowi. Wystrzały z dział dały znak; na stole zgromadzenia leżał kamień z tym napisem hebrajskim: „Słuchaj Izraelu! Pan Bóg nasz, Pan jeden jest. (5. Moyż. VI.) Ararat, schronienie gminy hebrajskiéj, założone od Mordéchala Manuela Noah w miesiącu Tischri roku 5586 (Września r. 1825), w 50tym roku niepodległości Ameryki.“ Obok kamienia stał puhar srebrny, w którym było wino, mąka i oliwa. W odezwie, wydanéj przez Pana Noah, który się z Bożéj łaski namiestnikiem i sędzią Izraela nazywa, stoi, że wszyscy żydzi bez różnicy (t. i. Rabbani, Kareyczycy, Samarytani, czarni z Indyi wschodnich i z Afryki, sekta na brzegach Malateru, żydzi Kochińscy), równych praw i wolności używać będą. „Indyanie ładu amerykańskiego (mówi daley to pismo) są zapewne potomkami dziesięciu pokoleń, do Assyrii wprowadzonych; to daią poznać wszystkie ich obrządki, a nawet schronienie dawane zabójcom. Maią być przedsięwzięte środki, dążące do wykazania Indyanom ich pierwiastkowego pochodzenia, i połączenia ich z braćmi.“ — Rząd nowego tego kraiu ma zostawać w niepodległości pod opieką Stanów Ameryki. Pierwszym wielkim sędzią jest Pan Noah. Co cztery lata Konsystorz centralny paryski mieysce to opatrywać będzie. P. Noah mianował Kommissarzy swoich w różnych mieyscach; między którymi są Herschell i Meudoza w Londynie, Dr. E. Gans i Dr. Zunz w Berlinie, Dr. Leo Wolf w Hamburgu. Prócz tego Konsystorz paryski będzie mianował trzech Kommissarzy, którzy się udadzą do Zjednoczonych Stanów, i o wszystkiém mu donosić będą, co się tam dzieie. Wszystkiemu żydostwu zalecaią uczciwość, skromność, pilność i oszczędność. Przyszły now Adar (7. Lutego 1826) przeznaczony jest na dzień powszechnéj modlitwy. Po przeczytaniu téj odezwy i niektórych obrządkach, ogłosił Prezydent naród żydowski za ustanowiony. Przedsięwzięcie to w ten sposób, iak ie skutecznij P. Noah, jest bez wątpienia awanturnicze; chociaż osada żydów, chcących się trudnić uprawą roli i rzemiosłami, w istocie mogłaby być pożytecznym przykładem. Życzymy iéj wszelkiego powodzenia.

(Dodatek.)

D O D A T E K

do

Nru 90.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 9. Listopada 1825.)

Rozmaite Wiadomości.

Podług gazety Stuttgardzkiej, owdowiła Królowa Bawarska na sobie wyznaczoną oprawę 200,000 Złt. i Würzburg na mieszkanie. Król darował iéy zamek Tegernsee kilka dni przed śmiercią. Z prowadzonych własnoręcznie rachunków ś. p. zgasłego Króla wykazuje się, iż tenże w samym miesiącu Wrześniu w cichości kazał rozdać między ubogich 80,000 Złt., a od początku Października aż do śmierci 12,000 Złt. W tym całym przeciągu czasu wynosiły iego osobiste wydatki tylko 400 Złt., które w gry stracił.

Królestwo Szwedzcy wyiechali dnia 15. z. m. z Chrystyanii do Stokeholmu.

Znany Kephalas, został z państwa Rzymskiego wygnany. Zdaie się, iż całe iego poselstwo w własnym iego mózgu się wylęгло. To jednak pewna, iż z początku pozyskał był w saméy rzeczy posłuchanie u Oyca S.

Gazeta Berlińska Vossa zawiera co następuje: „Zdaie się, iż nasz szacowny ziomek, Pan Koncertmistrz Moeser, znalazł w Paryżu w osobie Pana Alexandra Boucher, któremu w czasie iego u nas pobytu tak wielkie wyświadczał grzeczności, bardzo niegrzecznego a nawet podstępного przeciwnika. To zdaie się przynajmniéy ztąd okazywać, iż Pan Boucher w pismach publicznych donosi: że koncerta, które Pan Moeser za swoje własne udaie, wypłynęły z pióra Pana Maurer.“ (Tak znakomity artysta, iakim iest Pan Moeser, potrafi zapewne naylepiéy odpowie-

dzieć zdolnościami swemi na takie nędzne zabiegi, przez które się tak mocno przebiia owe *figulus figulum odit*, i pokazać się wyższym nad podobne, acz niesmaczne drobnostki. Wcale inaczéy obszedł się Pan Lipiński z swoim zacnym kolegą Panem Mazas. Tymczasem nieieden Boucher wypuszcza niekiedy z pamięci owe święte słowa: „Co tobie niemiło tego drugiemu nieczyń!“)

Nowa gazeta Wroclawska z dnia 3. Listopada r. b. zawiera co następuje: „Mały polski fortepianista Krogulski znalazie się tu iuż od dni kilku z oycem i nauczycielem swoim, i da koncert w przyszłym tygodniu. Wszyscy, którzy tego rokosznego, iuż samą powierzchnością bardzo uymuiącego chłopczyńę, słyszeli graiącego, mocno są ucieszeni iego talentem i wykształceniem. Raport muzyczny w poiutrzeyszéy gazecie zawierać będzie nieco więcéy o nim.“ — W następującym numerze znajduiemy tymczasem tylko usprawiedliwienie wtych słowach: „Nadesłany, bardzo pożądaný artykuł z napisem: *Muzyka w Wroclawiu*, musi dla braku miejsca i czasu pozostać do poiutrzeyszéy gazety.“

A N E K D O T A.

Ukradziono komuś niedawno na teatrze zegarek; zaledwie tego dostrzegł właściciel, zaraz zawołał: „Teraz właśnie iest siodma godzina; za kilka minut będzie zegarek repetował, ma on głośny bardzo dzwonek i wskaże mi, gdzie się znajduie.“ Przelękniony złodziey chciał umknąć i tém się właśnie wydał.

Doniesienie teatralne.

W Czwartek dnia 10. Listopada: Pierwszy raz: Całus za rewersem, komedia w 1. akcie, podług francuzkiego przez Teodora Hell. (Rękopism.) Potem: Numer 777. komedia w 1. akcie Lebruna. Zakończy: Na żądanie wielu osob: Siedm dziewcząt w uniformie, komedyo opera w 1 akcie Anzelego.

W Sobotę dnia 12., pierwszy raz: Ulubione rzeczy, czyli: Co kto lubi; komedia w 5 aktach P. A. Wolfa. (Rękopism.)

W Niedzielę dnia 13., pierwszy raz: Strachy w Wiedniu. Farsa z śpiewem i tańcami w 2 aktach. Muzyka kapelmistrza Velkert.

Couriol.

OBWIESZCZENIE.

Następnie wymienieni wierzyciele gminy tutejszcy, iako to:

- 1) sukcesorowie kupca Brandta,
- 2) = = rymarza Dzieżkowskiego,
- 3) = = mydlarza Hildebrandta,
- 4) = = piekarza Kruga,
- 5) = = Prezesa Kamery Kellera,
- 6) = = kupca Wielanda,
- 7) = = fabrykanta sukna Hantusch,
- 8) Król. Notaryusz Giersch za Konsyliarza wojennego Butzer,
- 9) ślosarz Woyciechowski, i
- 10) ślosarz Liszke,

wezwani są ninieyszém, aby należytości ich pretensyi, w tutejszych Obligacyach mieyskich w przeciągu 4ch tygodni, pod uniknieniem sądowéy depozycyi, odebrać raczyli.

Poznań dnia 27. Października 1825.

Kommissya do Umorzenia Długów miasta.

OBWIESZCZENIE.

Następnie wymienieni niewiadomi wierzyciele gminy tutejszcy, iako to:

- a) Piotr Brätken,
- b) Piekarz Gläser,
- c) mularz Hannemann,
- d) piekarz Klaf,
- e) przekupniarz Józef Kraiewski,
- f) wdowa Milewska (była szynkarka),

g) przekupniarz Schütz,

h) stolarz Starkiewicz,

wezwani są ninieyszém, aby należytość ich pretensyi, w tutejszych Obligacyach mieyskich w przeciągu roku, pod uniknieniem sądowéy depozycyi, odebrać raczyli.

Poznań dnia 27. Października 1825.

Kommissya do Umorzenia Długów miasta.

OBWIESZCZENIE.

Między Ur. Józefem i Salomeą z Dembińskich Fryzami małżonkami po doysciu lat doletności małżonki, wspólność majątku i dorobku wyłączoną została.

Poznań dnia 24. Września 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Dnia 23. Listopada 1825. o godzinie 11. zrana w naszym Izbie instrukcyiný przed deputowanym Referendaryuszem Müller różne srebra i złote pierścienie, publicznie naywięcej dażącemu przedane będą, ua co ochotę kupna mających wzywamy.

Poznań dnia 17. Września 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Expedycya główna kontraktu dzierzawy i zastawu między Generałem Jozefem Niemojewskim a Rochem Drwęskim o dobra Opalenica i Silinko w dniu 12. Czerwca 1805. zawartego i tegoż dnia rekognoskowanego, i dodatku do niego z dnia 24. Czerwca 1805. pod dniem 29. Czerwca 1805. rekognoskowanego zaginęła Ur. Drwęskiemu i dotychczas wysłedzoną być nie może.

Na wniosek przeto Ur. Dwęskiego dokumenta te ninieyszem proklamuią się, i wszyscy posiadziciele tychże, i wszyscy którzy pretensye z nich mieć mniemają, ich sukcesorowie i cessionaryusze zapozwiają się ninieyszém, aby się na terminie

dnia 14. Lutego 1826.

o godzinie 9tęy zrana przed deputowanym konsyliarzem Sądu naszego Kaulfuss, w naszym izbie instrukcyiný albo osobiście, albo przez prawnych pełnomocników stawili, i pretensye swe udowodnili, gdy w razie przeci-

wnym dokumenta rzeczony amortyzowane zostana.

Poznań dnia 17. Października 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Otworzywszy nad folwarkiem Żydownia (Judenliege) pod miastem Trzcielem w Powiecie Międzyrzeckim położonem, aptekarzowi Janowi Fryderykowi Johne należacem i na Tal. 4045. dgr. 6. ocenionem, na wniosek wierzyciela process likwidacyiny, zapozywamy ninieyszem wszystkich tych, którzy z iakiegokolwiek bądź prawnego źródła, pretensye do folwarku rzeczonego mieć mniemają, aby się w terminie likwidacyiny na

dzień 21. Grudnia r. b.

przed Deputowanym Assessorem Hoeppe wyznaczonym na ratuszu tuteyszym o godzinie 9. zrana osobiście lub przez prawnie dozwoionych pełnomocników na których im w razie nieznaomości tuteyszych Kommissarzy Sprawiedliwości Ur. Wittwer, Wrońskiego i Roestel proponuemy stawili, pretensye swoje likwidowali i ich rzetelność udowodnili.

Tych, którzy się nie zgłoszą czeka, iż z pretensyami swemi do folwarku i summy kupna tegoż mianem prekludowani będą, i wieczne im w tey mierze milczenie tak przeciwko nabywcy onegoż, iako też wierzycielom, pomiędzy których summa kupna podzieloną będzie, nałożonem zostanie.

Międzyrzecz dnia 4. Lipca 1825,

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Dobra Jeziorke pod Jurysdykcyą naszą zosaiące, w Powiecie Wschowskim położone, Samuelowi Langner należące, które według taxy Sądowey z roku 1823. na Tal. 19,723. śgr. 14. fen. 8. ocenione zostały, na ponowione żądanie jednego wierzyciela realnego, publicznie naywięcący dającemu sprzedane być mają, którym końcem terminu licytacyiny na

dzień 18. Stycznia } 1826.
— 19. Kwietnia }

termin zaś peremtoryczny na

dzień 19. Lipca 1826.

zrana o godzinie otey przed delegowanym W. Sachse Sędzią Ziemiańskim w miejscu wyznaczone zostały. Zdolność kupienia posiadają-

cych, uwiadomiamy o terminach tych, z nadmienieniem, iż w terminie ostatnim nieruchomości naywięcący dającemu przybitą zostanie, jeżeli prawne przeszkody wyjątku nie dozwolą.

W przeciągu 4 tygodni przed ostatnim terminem zostawia się zresztą każdemu wolność doniesienia nam o niedokładnościach, iakieby przy sporządzeniu taxy zayść były mogły. Taxa każdego czasu w registraturze naszey przeyrzana być może.

Wschowa dnia 25. Sierpnia 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się ninieyszem do publiczney wiadomości, iż Piotr Reidt, Falbierz z Trzemeszna i tegoż małżonka Katarzyna Fryderyka z Jahnów w protokule na dniu 30. Kwietnia roku bieżącego wspólność majątku i dorobku, między sobą wyłączyli.

Gniezno dnia 3. Października 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad pozostałością niegdy Kazimierza Koszkowskiego dziedzica dobr Ulanowa z powodu niewystarczenia oneyże na zaspokojenie iego wierzycieli na wniosek sukcesorów po nim pozostałych, process sukcesyino-likwidacyiny otworzonym został, przeto do likwidowania i usprawiedliwienia pretensyi wyznaczylimy termin na

dzień 13. Stycznia 1826.

zrana o godzinie 9. przed deputowanym Sędzią Ziemiańskim W. Chełmickim w sali Sądu tuteyszego, na który niewiadomych wierzycieli zapozywamy, aby się na tym terminie osobiście lub przez pełnomocnika prawnie do tego upoważnionego stawili, swe pretensye do massy sukcesyino-likwidacyiny należycie podali, i rzetelność onychże wykazali, w razie bowiem przeciwnym z wszelkich swych praw pierwszeństwa pozbawionemi, i z pretensyami swemi tylko do tego coby ieszcze po zaspokojeniu zgłoszonych się wierzycieli z massy pozostać mogło, odeslanemi być mają.

Gniezno d. 5. Września 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

AUKCYA.

Do publiczney sprzedaży pozostałości Schie i Freidel Neumann składającej się z kleynotów, srebra, garderoby, mebli, sprzętów domowych, miedzi, ceny, wozów i narzędzi, wyznaczony jest na wniosek successorów i z mocy zlecenia Przesw. Król. Sądu Ziemiańskiego w Poznaniu jako władzy nadopiekuńczej termin w mieście Jaraczewie

na dzień 6. Grudnia r. b.

i następnę dnię rana na godzinę 9. przed niżej podpisanym Deputowanym, na który zapraszają się ochotę kupna mająci z nadmieniem, iż przybicie i wręczenie zaliczowanego obiektu za gotową zaraz zapłatą w monecie brzmiącej kurant natychmiast nastąpi.

Szrem dnia 26. Października 1825.

Aktuaryusz tuteyszego Sądu Pokoju
M e i n i k e.

Wziąwszy polowanie na dobrach Sierosław, stósownie do zawartego piśmiennego kontraktu, na czas od 24. Sierpnia 1825. do tegoż czasu 1826. w dzierzawę, ostrzega się więc każdego, aby się polowania na tęp territorium wystrzegał, inaczej niezważający na to, wynikające zład nieprzyjemności sam sobie przypisać będzie winien.

Ottowo dnia 31. Października 1825.

Quassowski,
Król, Kommissarz woienny i Urzędnik
prowiantowy.

OBWIESZCZENIE.

Gdy successorowie ś. p. JJWWch Wincen-tego i Katarzyny małżonków Prusimskich podział majątku rodzicielskiego pomiędzy sobą zrobić chcą, wzywają zatem wszystkich tych stósownie do przepisu §. 137. Tyt. XVII. Części I. Powszechnego Prawa krajowego, którzy do obudwóch tych spadków iakąkolwiek mieć pretensyą mniemają, ażeby się w ciągu 3. mie-sięcy a naydalej w trzech dniach to jest:

2go 3go i 4go Lutego r. p. 1826.

a to w tych ostatnich dniach w oberży tutey-szey Stadt Warschau zwaney na ulicy wrocław-skiy przed Pełnomocnikiem do tego upowa-żnionym Wnym Wawrzeńcem Starzeńskim z Wierzei meldowali, i iemu dowody swęj na-leżytości okazali, kto tego zaniedba, sam sobie winę przypisze, gdy stósownie do §. 141. l. c. każdego z successorów co do iego części trzy-mać się tylko będzie mógł.

Poznań dnia 1. Listopada 1825.

Dzieci i successorowie zmarłych Wincen-tego
i Katarzyny małżonków Prusimskich.

Dnia 7. t. m. wieczorem między godziną 7 i 8 zgubioną została złota bransoletka; podług wszelkiego podobieństwa przed domem Król. Generalnéy Kommendy, lub Hrabiego Grudzinskiego na Wilhelmowskiéy ulicy. Upra-sza się znaleźciciela o oddanie téy zguby w pa-łacu Xięcia Niamestnika, ofiarując odpowia-dającą nadgodę.

Rozmaite gatunki drzew egzotycznych miano-wicie mniej znane gatunki akacyów, wierzb, klonów, jesionów, równie iak wiśnie kwaśne do wysadzania aleów zdatne, są do sprzedania u ogrodnika w Smolicach.

Liczba nośnych maciorek, które w biegu Listopada i na początku Grudnia kocić się bę-dą, są do przedania, w dowolnym wyborze, z gromady około 200 sztuk w dominium Kreh-lau pod Wincig.

Doniesienie handlowe.

Prawdziwy Astrachański świeży płynny
kawiar dostał wczoraj

Karol Gumprecht.

Świeże Tureckie orzechy, funt po 7½ sgrg.
u Józefa Verderber, w rynku Nr. 72.